

REGIONÁLNÍ PROGRAMY PODPORY ROZVOJE JAKO DŮLEŽITÝ FAKTOR ROZVOJE ÚZEMÍ

Jarmila Baláková

Cíle regionální politiky

Regionální politika (podpora regionálního rozvoje) je v Evropě i v České republice obecně chápána jako disciplína, která přispívá ke snižování rozdílů mezi sociálně ekonomickou úrovní regionů a zabezpečuje jejich harmonický a vyvážený rozvoj. Politika regionálního rozvoje tak má rozvojovou, vyrovnávací a stabilizační funkci.

Přístup k této problematice vychází z poznání, že samotné tržní prostředí mnohdy nestačí k tomu, aby byl zabezpečen vyvážený a harmonický rozvoj na celém území státu. Chce-li proto stát vytvořit rovné příležitosti pro obyvatele všech regionů, musí v určité míře přijímat opatření ke zmírnění regionálních rozdílů. Rozsah této podpory bývá logicky větší v zemích, kde tyto rozdíly jsou vysoké.

Současný stav a trendy regionální politiky v ČR

Legislativní rámec regionální politiky v ČR je zakotven v zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, který stanoví věcné, programové a institucionální podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji v rámci České republiky s cílem vyváženého rozvoje státu nebo územního obvodu kraje.

Na základě programového prohlášení vlády připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj Aktualizaci vymezení regionů se soustředěnou podporou státu na roky 2004–2006, kterou vláda schválila svým usnesením ze dne 16. července 2003 č. 722. Byly vymezeny strukturálně postižené, hospodářsky slabé a regiony s vysoce nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti.

V letech 2004–2006 bude územní vymezení příjemců podpory v rámci regionálních programů uvedeno do souladu s vymezením regionů se soustředěnou podporou státu podle usnesení č. 722/2003 s tím, že v roce 2004 bude možná přechodná podpora projektů realizovaných v rámci podmínek pro realizaci regionálních programů platných do roku 2003.

Státní program podpory regionálního rozvoje bude v tomto období realizován ve formě podprogramů v následující podobě:

1. Podpora strukturálně postižených a hospodářsky slabých regionů (§ 4 odst. 2 písm. a, body 1. a 2. zákona č. 248/2000 Sb.) je zajišťována podprogramy:
 - a) **Podpora rozvoje průmyslových podnikatelských subjektů na území regionů NUTS 2 Severozápad a Moravskoslezsko a dalších regionech se soustředěnou podporou státu.**

- b) **Podpora rozvoje severních Čech a Moravskoslezského regionu (projekty obcí).**
- c) **Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů.**

2. Podpora venkovských regionů (§ 4 odst. 2 písm. a, bod 3. zákona č. 248/2000 Sb.):

Podpora obnovy venkova.

3. Podpora ostatních regionů, jejichž podporování státem je žádoucí (§ 4 odst. 2 písm. b. zákona č. 248/2000 Sb.):

Podpora obnovy a výstavby technické infrastruktury v bývalých vojenských újezdech Ralsko a Mladá.

Specifickým regionálním programem je „**Program podpory rozvoje území výrazně postižených redukcí nebo zánikem vojenských posádek**“, který vláda schválila svým usnesením ze dne 20. října 2003 č. 1033. Program bude zahájen v roce 2004 a jeho cílem je zmírnění negativních důsledků, které bude mít pro dotčené regiony rušení vojenských posádek a redukce početních stavů armády v rámci reformy armády České republiky.

V rámci programů Podpora obnovy venkova a Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů lze požádat o dotaci na **Obnovu majetku obcí a měst postižených v srpnu 2002 povodněmi**. Pro obce do 3000 obyvatel se podávají žádosti o dotaci z programu POV v rámci dotačního titulu 1–4 a větším obcím je určen regionální program Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů, kde lze z dotačního titulu 3 v povodněmi postižených územích dotovat obnovu komunikací včetně inženýrských sítí a občanské vybavenosti.

Všechny informace k výše uvedeným regionálním programům jsou zveřejněny na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj www.mmr.cz pod složkou regionální politika.

Užitečným informačním zdrojem je také publikace „**Finanční zdroje pro obce**“. Obsahuje kompletní informace důležité pro žadatele o dotace. Je určena starostům a pracovníkům regionálních odborů. Více informací na www.raabe.cz.

*Ing. Jarmila Baláková
Odbor regionálního rozvoje
Ministerstvo pro místní rozvoj*

Příloha: Přehled programů podpory regionálního rozvoje

Název programu/podprogramu	Vymezené území	Příjemci	Forma dotace	Zaměření	Příjem žádostí
217 116 Podpora rozvoje podnikatelských subjektů na území NUTS 2 Severozápad a Moravskoslezsko a dalších regionů se soustředěnou podporou státu	Regiony soudržnosti: Moravskoslezsko: okres Bruntál, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Karviná, Ostrava-město Severozápad: okres Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice, Ústí n. Labem Střední Čechy: okres Rakovník Jihozápad: okres Č. Krumlov, Tachov Severovýchod: okres Svitavy Jihovýchod: okres Třebíč, Hodonín, Vyškov, Znojmo Střední Morava: okres Jeseník, Přerov, Šumperk	Podnikatelský subjekt, OKEČ 15, 17 až 37	Systémová investiční dotace na realizaci investičního podnikatelského projektu do výše max. míry veřejné podpory pro jednoř. regiony: Moravskoslezsko:50% Severozápad:49% Střední Čechy:50% Jihozápad:46% Severovýchod:48% Jihovýchod:48% Střední Morava:49% celkových investičních nákladů projektu nejvýše však 20mil.Kč	Zřizování nových pracovních míst (max. 300 tis. Kč, popř. 400 tis. Kč u inovativních projektů, na 1 prac. místo).	Termín: 15. 1. 2004, Místo: MMR, odbor ORR
217 112 Podpora rozvoje severozápadních Čech a Moravskoslezského regionu	Regiony soudržnosti: Moravskoslezsko: okres Bruntál, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Karviná, Ostrava-město Severozápad: okres Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice, Ústí n. Labem	Města a obce	Systémová inv. dotace v případě dot. titulu 3 jako neinv. dotace, na realizaci vybraných projektů nebo akcí, a to až do výše 70% skutečně vynaložených nákladů v příslušném roce.	Dotiční tituly: č. 1 - Investiční příprava průmyslových ploch, č. 2 - Podpora investic cestovního ruchu, č. 3 - Příprava pilotních projektů pro SROP	Dot. titul 1, 2 Termín: 15. 1. 2004, Místo: Krajské úřady Dot. Titul 3 Termín: 31. 3. 2004 Místo: MMR, odbor ORR
217 113 Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů	Regiony soudržnosti: Střední Čechy: okres Rakovník Jihozápad: okres Č. Krumlov, Tachov Severovýchod: okres Svitavy Jihovýchod: okres Třebíč, Hodonín, Vyškov, Znojmo Střední Morava: okres Jeseník, Přerov, Šumperk	Města a obce	Systémová inv. dotace na realizaci vybraných projektů nebo akcí, a to až do výše 70% sk. vynalož. nákladů v přísl. roce pro obce na území Nár. parku Šumava, a do výše 50% těchto nákladů pro ostatní obce.	Dotiční tituly: č. 1 - Investiční příprava průmyslových ploch, č. 2 - Podpora investic cestovního ruchu	Termín: 15. 1. 2004, Místo: Krajské úřady
217 114 Podpora obnovy a výstavby technické infrastruktury v bývalých vojenských újezdech Ralsko a Mladá	Bývalé vojenské újezdy Ralsko a Mladá	Města a obce realizující projekty na vymezeném území Ralska a Mladé	Systémová investiční dotace na realizaci vybraných projektů nebo akcí, a to až do výše 85% skut. vynal. nákl. v přísluš. roce.	Dotiční titul: Výstavba nebo obnova technické infrastruktury	Termín: 15. 1. 2004, Místo: MMR, odbor ORR
217 115 Podpora obnovy venkova	Venkovské regiony s nejvyšší nezaměstnaností, pilotní projekty v celém území ČR a obce oceněné v roce 2003 v soutěži Vesnice roku	Vybrané venkovské regiony a obce oceněné v roce 2003 v soutěži Vesnice roku	Inv. a neinv. dotace na realizaci vybraných projektů dle dotač. titulů 30-70% nákladů akce v běžném roce.	Dotiční tituly: č. 1 až 4, případně 8 POV (obce oceněné v soutěži Vesnice roku) č. 7 - Integrované projekty venkovských mikroregionů	Termín: 30. 11. 2003 Místo: Pověřené obce 3. stupně
217 411 Podprogram Infrastruktura a rekonstrukce v rámci Programu podpory rozvoje území výrazně postižených redukcí nebo zánikem vojenských posádek	Území výrazně postižené redukcí nebo zánikem vojenských posádek a zařízení	Obce nebo svazky obcí, které v rámci reformy armády převzaly nepotřebný vojenský majetek darovací smlouvou podle zákona č. 174/2003 Sb. dle usnesení vlády 1012, 1273 a násl.	Dotace na realizaci vybraných akcí max. do výše 50% skutečně vynaložených nákladů v daném roce.	Dotiční tituly: č. 1 až 5	Termín: 31. 3. 2004 Místo: Krajské úřady
217 816 Podpora obnovy venkova - povodně	Území postižené povodněmi z okresů uvedených v usnesení vlády č. 809 ze dne 21. srpna 2002	Obce na vymezeném území do 3000 obyvatel	Inv. a neinv. dotace na realizaci vybraných projektů až do výše 60%, v odůvodněných případech i v plné výši skut.vynalož. nákladů.	Dotiční tituly: č. 1 až 4 POV	Termín: 30. 11. 2003 Místo: Pověřené obce 3. stupně
217 818 Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů - povodně	Území postižené povodněmi z okresů uvedených v usnesení vlády č. 809 ze dne 21. srpna 2002	Města a obce nad 3000 obyvatel na vymezeném území	Investiční dotace na realizaci vybraných projektů až do výše 80%, ve zvláště odůvodněných případech i v plné výši skut.vynalož. nákladů.	Dotiční titul č. 3 - Obnova a rekonstrukce území postižených živelni nebo jinou pohromou	Termín: 15. 1. 2004, Místo: Krajské úřady

Dotiční tituly podprogramu Infrastruktura a rekonstrukce v rámci Programu podpory rozvoje území postižených redukcí nebo zánikem voj. posádek:

- č. 1 Podpora rekonstrukce převzatých kasárenských areálů, popřípadě dalších objektů a ploch pro nové civilní využití (podnikání, vzdělávání, sociální služby, zařízení pro rozvoj obce apod.).
- č. 2 Podpora rekonstrukce, případně vybudování nové infrastruktury v kasárnách nebo vojenských areálech související s novým využitím bývalých vojenských objektů a ploch, nebo související infrastruktury umožňující napojení na nadřazené sítě, obnova místních komunikací, parkovacích ploch a veřejného osvětlení.
- č. 3 Podpora využití převzatých objektů, zařízení a pozemků pro účely rozvoje cestovního ruchu, rekreace a sportu.
- č. 4 Podpora demolice devastovaných nebo nevyužitelných objektů bránících provedení revitalizace areálů a uvolněných ploch.
- č. 5 Podpora zpracování studií hodnotících předpoklady a vhodnost využití objektů a území uvolňovaných armádou.